

Προσδοκίες (Απόστολος Παπαδημητρίου)

Categories : [ΣΤΟΧΑΣΜΟΙ](#)

Date : 30 Δεκεμβρίου, 2019

Η ελπίδα πεθαίνει τελευταία αποφαινεται ο θυμόσοφος λαός. Μάλιστα κατά κάποιες περιόδους καταβάλλεται προσπάθεια αυτή να αναπτερωθεί. Με την εκπνοή του έτους δίνεται η ευκαιρία αυτή και δεν αφήνεται αναξιοποίητη. Ευχές ανταλλάσσονται και όνειρα αναθερμαίνονται με την προσδοκία της εκπλήρωσής τους. Και αυτό επαναλαμβάνεται κατ' έτος χωρίς η πείρα να μας έχει διδάξει κάτι.

Κατ' αρχήν τι είναι αυτό που στην εποχή της αλματώδους ανάπτυξης της επιστήμης μας οδηγεί σε φρενήρεις εκδηλώσεις κατά τον αποχαιρετισμό του λήγοντος έτους και την υποδοχή του νέου; Ο χρόνος, φυσικό μέγεθος, το οποίο απασχόλησε υπέρ το δέον όχι μόνο τους φυσικούς επιστήμονες, αλλά και τους φιλοσόφους, ρέει ακατάπαυστα και δεν υποτάσσεται στις διαιρέσεις, τις οποίες ο άνθρωπος επέβαλε στην ιστορία για πρακτικούς λόγους. Ο χρόνος βρίσκεται σε πλήρη αντιδιαστολή προς τον χρονικά πεπερασμένο άνθρωπο. Η κύρια ευχή που ανταλλάσσουμε, τα «χρόνια πολλά», μπορούν να μας παρηγορούν κάπως, καθώς διακαής είναι ο πόθος να ζήσουμε, αν και γνωρίζουμε ότι ακόμη και τα εκατό χρόνια βίου δεν μας είναι επαρκή, ακόμη και αν τα τελευταία από αυτά συνοδεύονται από πληθώρα αδυναμιών, που καθιστούν αυτόν αβίωτο.

Κατά τον 19ο αιώνα οι κήρυκες του θανάτου του Θεού επιχείρησαν να προσφέρουν ως υποκατάστατο της θρησκευτικής πίστης τον επιστημονικό μεσσιανισμό. Διένειμαν με το αζημίωτο την ελπίδα ότι η επιστημονική πρόοδος θα λύσει σε σύντομο χρονικό διάστημα όλα τα βιοτικά προβλήματα του ανθρώπου. **Απωθήθηκε κατ' αυτόν τον τρόπο η υπερκόσμια ελπίδα και υποκαταστάθηκε από την ενδοκοσμική.** Πράγματι η επιστημονική πρόοδος και επιμήκυνε τον βίο και ανακούφισε τα γηρατεία με το πλήθος των μέσων, που έθεσε στη διάθεσή μας και εξακολουθεί να θέτει. Αυτό συνήθως τονίζεται, καθώς η ανάλυση δεν περιλαμβάνει το σύνολο των συνανθρώπων μας, αλλά τον δυτικό προνομιούχο άνθρωπο, τον «ανώτερο» κατά την ευφυΐα και κατά πλήθος άλλων δεξιοτήτων! Αποφεύγεται όμως, ως άκρως ενοχλητική, η εξέταση των πραγμάτων σε πλανητική κλίμακα. Είναι η ευφυΐα των προνομιούχων, που τους έφερε στο εντυπωσιακό βιοτικό επίπεδο **ή η απληστία**, η οποία τους ώθησε σε πλήθος μεθόδων εξαπάτησης, καταλήστευσης, καταπίεσης και εξόντωσης πληθώρας συνανθρώπων των; Και το θλιβερό είναι ότι οι νεοβάρβαροι αλαζόνες μέμφονται τους «υπανάπτυκτους», τα θύματά τους δηλαδή, επειδή οι πλείστοι από αυτούς στηρίζουν ακόμη την ελπίδα τους στον Θεό, τον Θεό, που αυτοί απώθησαν στο μουσείο της ιστορίας, γι' αυτό και προόδευσαν! Και αυτό επιχειρούν και οι στην χώρα μας ασκούντες την εξουσία, κατά έξωθεν εντολή, να

Ξεριζώσουν από τον λαό την πατροπαράδοτη πίστη, χάρη στην οποία μεγαλούργησαν οι πρόγονοί μας. Ό, τι ακόμη απομένει από την άδοξη στο παρελθόν πίστη είναι είδος θλιβερής απομίμησης της στρεβλής από αιώνες πίστης στον δυτικό κόσμο με κορύφωση τον ευτελισμό της μεγάλης μορφής του αγίου Βασιλείου.

Προσδοκούμε πολλά από το νέο έτος, που φανταζόμαστε πλούσιο σε δώρα, τραγούδια και χαρά. Ποιο είναι το υπέρτερο δώρο; Από πλείστους όσους θεωρείται η υγεία. Αυτό εξηγείται κατά τρόπο απλό, αν θεωρήσουμε ότι η υλιστική φιλοσοφία, που έχει διαποτίσει τους πλείστους όχι βέβαια ιδεολογικά, αλλά πρακτικά, θεωρεί τον άνθρωπο απλά και μόνο βιολογικό όν. Η υγεία προσφέρει εν πολλοίς στον άνθρωπο την αίσθηση της επάρκειας, του δίνει τη δυνατότητα της κίνησης, της διασκέδασης, της φυγής από την καθημερινότητα. **Πού σκέψη για τον συνάνθρωπο**, ο οποίος υποφέρει από ανίατη επώδυνη ή χρόνια ασθένεια και είναι καθηλωμένος. Ο «χρόνος είναι χρήμα», φέρουμε ως επιχείρημα, ώστε να μην τον σπαταλούμε. Και όμως συνήθως τον σπαταλούμε με την αίσθηση ότι είναι «αγαθό εν πλήρει επαρκεία»! Αγνοούμε τον Αλεξανδρινό μας ποιητή που έγραψε:

*Κι αν δεν μπορείς να κάμεις την ζωή σου όπως την θέλεις,
τούτο προσπάθησε τουλάχιστον
όσο μπορείς: μην την εξευτελίζεις
μες στην πολλή συνάφεια του κόσμου,
μες στες πολλές κινήσεις κι ομιλίες.*

Ούτε πάλι δίνουμε σημασία στο ρηθέν από τον Απόστολο Παύλο: «*Βλέπετε πῶς ἀκριβῶς περιπατεῖτε (=βιώνετε), μὴ ὡς ἄσοφοι ἀλλ' ὡς σοφοί, ἐξαγοραζόμενοι (=αξιοποιούντες) τὸν καιρὸν, ὅτι αἱ ἡμέραι πονηραὶ (=μεστὲς κακίας) εἰσι*».

Εμείς βιώνουμε στο έπακρο την ελαφρότητα του είναι, υποταγμένοι στους προσφέροντες πλουσιοπάροχα την ενδοκοσμική ελπίδα, αν και καταπίπτουμε στη συνέχεια ακόμη και στην απελπισία λόγω διάψευσης των προσδοκιών μας! Στο τέλος του έτους ο κεντρικός ιστός των μεγάλων αστικών κέντρων, όπου το υπαρξιακό κενό των πολιτών είναι εντονότερο και πλέον έκδηλο, φωταγωγείται εκθαμβωτικά με χρήματα του λαού. Και αυτός συρρέει στις πλατείες να πανηγυρίσει με έξαλλο πολλές φορές τρόπο την έλευση του νέου έτους. Πανηγυρισμοί, ζητωκραυγές, λήψεις φωτογραφιών με τα κινητά, ανταλλαγή ευχών μεταξύ γνωστών ίσως και αγνώστων! Και μετά; Ποιος θα περιγράψει τι ακολουθεί, όταν πάψει η μουσική και σβήσουν τα εκθαμβωτικά φώτα; **Η ευχαρίστηση, η ικανοποίηση δηλαδή του ενστίκτου παρήλθε. Πού είναι η χαρά;** Έφερε άραγε μεγάλη ποσότητα αυτής το νέο έτος και μοιράστηκε στις πλατείες; **Δυστυχώς ο άνθρωπος στη σύγχυση που του διακρίνει αυθυποβάλλεται ταυτίζοντας κατά τρόπο τραγικό την ευχαρίστηση με τη χαρά.** Η πρώτη, όπως γράψαμε είναι απότοκος της ικανοποίησης του ενστίκτου. **Η δεύτερη είναι κατάσταση διαρκής και**

ανεξάρτητη από το ένστικτο. Δεν προσφέρεται έξωθεν, αλλά αποκτάται μετά από αγώνα για την υπέρβαση του ενστίκτου και τη συνάντηση με τον πλησίον, πάσχοντα ή μη. Αλλά το της Αγίας Γραφής «μακάριον εστί διδόναι μάλλον ή λαμβάνειν» φαντάζει αποκρουστικό στον σύγχρονο δυτικό άνθρωπο. Αυτός καλλιεργεί την εντύπωση ότι του ανήκουν όλα, γι' αυτό και **τα θέλει όλα. Πώς να φανταστεί ότι υπάρχουν άνθρωποι που έχουν χαρά, αν και δεν έχουν τη σωματική τους υγεία, έχουν χαρά, αν και στερούνται πλείστα όσα υλικά αγαθά, έχουν χαρά, αν και δεν έχουν την ελευθερία κινήσεων που ο ευκατάστατος απολαμβάνει. Δεν το αντιλαμβάνεται, αν και οι επιστημονικές στατιστικές τουίζουν ότι **η χρήση, και κατάχρηση μάλιστα, ηρεμιστικών, αντικαταθλιπτικών και ναρκωτικών ουσιών αποτελεί μάλιστα για τον δυτικό κόσμο!** Και στρέφεται ο άνθρωπος στην απόγνωσή του, προκειμένου να καλύψει μέρος του υπαρξιακού του κενού, στη μεταφυσική του αποκρυφισμού και της μαγείας, προκειμένου να θρέψει κάπως τη λιμοκτονούσα ψυχή του, την ύπαρξη της οποίας εμμανώς εξακολουθεί να αρνείται ο δυτικός άνθρωπος στο όνομα της «ορθολογικής» σκέψης, αν και κάνει κατάχρηση του όρου ψυχασθένεια και ψυχοθεραπεία!**

Ο πιστός στον Θεό άνθρωπος δεν προσδοκά, αλλά ελπίζει. Ελπίζει στο έλεος του Θεού. Και η μόνη ευχή του απλού λαού μας σε προηγούμενες γενιές ήταν: «Του Θεού να γένει». Είναι παράφραση του «γεννηθήτω το θέλημά σου» της κυριακής προσευχής. Έτσι μόνο ο άνθρωπος είναι σε θέση να αντιμετωπίσει τον θάνατο, που τρομοκρατεί τον «απελευθερωμένο» άθεο, την ασθένεια ή όποια άλλη δοκιμασία του βίου.

«ΜΑΚΡΥΓΙΑΝΝΗΣ»